

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre . . . . . 10 fr.-kr.
Fél évre . . . . . 5 „
Negyed évre . . . . . 3 „
Egyes szám 5 kr.

Működési helyben:
TITKOSI K. LAJOS és Irg.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésben és a kiadóhiv-
atalban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postahivatalok
száma alatt.

Hirdetési díj:
Nagy hatóságoktól 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többes-
hirdetésekre szerinti a leg-
alább 40 évi időtartam fel-
tételével minden hónapban
1000 fr.
Működésügyi reklamot magában
foglalt időtartam 50 krajár.
„Nyilvántartás” megjelölés köle-
mény minden hirdetés 50 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó
hivatalában, KUTASI I. könyv-
kereskedésben, valamint KÖRÖSI
JÁN H. könyv. iróházban is.
Közvetítési díj minden hirdetés
bármelyik levele nem vélet-
lenek egyenként.
Kéziratok vissza nem
adók.

Nemzetiségek.

(r. e.) A Strossmayer és Doda-féle események alkalmából, ismét előtérbe tolt a nemzetiségi kérdés, vagyis a velünk egy országban élő nemzetiségek viszonya az államfenntartó magyar nemzethez. A kérdés előtérbe nyomult, dominálja a tért erősen és éppen az a bosszantó, hogy ezen fontos megoldásra rég megérett talány, csak akkor foglalkoztatja a magyar embert s a magyar kormányt, a mikor a sűrű homályt egy-egy váratlan esemény röppentyűként megvilágítja.

De vajon Strossmayer-dorgatorium, vagy Doda-esküdtetszék veridikt kell oda, hogy a magyar ember komolyan gondolkodozzék a felett, miként virja ki saját fölényét, miként rendezze a helyzetet, a melynek közös sorsoza, a melyben osztályos atyafi a nemzetiségekkel. Előbb a magyar állameszme és magyar fölény elvitáztatlan elomertetése és megkedveltetése, e mellett oly viszonyok (kifogástalan és mindenre nézve kielégítő közigazgatás és igazságszolgáltatás, a körülményekhez képest tüheto anyagi helyzet és a népet helyes utra terelő nevelés), ezeken megszerzése után pedig a nem rohamos, de annál alaposabb, bölcs és körültekintő keresztülvitele a magyarosítás munkájának. Ez volna a helyes és folyton folyó, sohasem szüno nemzetiségi politika, a melylyel husz évnel már idősebb új alkotmányos korszakunk vezérferfiain körülbelül elejét vették volna annak a gyűlöletes és — ne ámitunk önmagunkat az ellenkezővel — nem kevésbé veszedelmes villongásnak, mely a nemzet és nemzetiségek között ismét napirenden van.

Ezzel a bölcs és jó hatású nemzeti-ségi politikával elveszett volna a panszláv, a dakoromán igaztásra alkalmas talaj; mert a panszlavizmus és dakorománizmus rajongás, kiszámításon csakis a külföldi pénzadományok kedvéért fáradhatlanokó szászok ellenkezése alapul, a kikkel szemben sohasem tudtunk volna és sohasem tudnánk más orvosszert, mint drákió szigort.

De a mi kormányaink — ezek között kivált a hosszú életű Tisza-kormány — éppen az ellenkező módszert követték. A szászokkal, a horvátokkal — a kétes értékű votumokért megalkudtak és mind maig elnézik legvakmerőbb föllépéseiket is. A többi nemzetiséggel meg egyszerűen nem törődtek s igaztásaira csakis akkor vetettek ügyet, ha egy-egy államférfi diadal-kocsijának kiszáradt kerekeit kellett bekenni a népszerség kenőcsével. Ez kivált a Tisza Kálmán régi praktikája és ilyenkor pattogtak aztán a nagyképű fraziszok és el is pattogtak hatástalanul, hulltak a retorikai isten-nyilak, a nélkül, hogy valakibe beleuntotték volna. A mi figyelembe vehető akció történt ezen a téren (akár a panszláv gimnáziumok és a Turóc-szentmártoni tót matica becsukása, akár az E. M. K. E. működése, akár a többi) az egy-egy vidéknek magának a társadalomnak a kezdeménye és teljes érdeme volt.

A kormány nem tesz egyebet, mint beszélni, toasztoz és hogy baklóvéseit betolozza, ügyetlen pöröket indít meg, a melyeknek, a mellett, hogy a gyűlölködő nemzetiségeket megfélemlitenék, csak az a hatásuk van, hogy egy-egy kisebb rendű agitátor martýrrá válik és a tömeg mindinkább elkecsereedik. Oly határozottan a törvényes formák ellenére végrehajtott eljárás, mint az aradi volt, csakugyan alkalmas arra, hogy a martýrrá léval megkönnyebtitessék, a Tisza Kálmán pápai toasztja pedig, melyben a Strossmayer megdorgaltatásának forrását oly nagy hűvel igyekszik magától elhárítani, arra mutat, hogy a magyar kormány nem igen tartja ko-

moly feladatának a nemzetiségi kérdés megoldását.

Azt pedig meg kell oldani: az örökös ellenségnek, a muszkáának, melyet most — lehet, csak a mi ijjesztésünkre festenek falra, de egyszer csakugyan megjelenhetik, nem szabad tovább is arra számítani, hogy e hazában felszabadítójuk üdvözik az elkecsereedett nemzetiségek. Egy oly törekvés, mely a nemzetiségeket kihallgatná és ezek kibékítését előmozdítaná, mindeenesetre nagyobb szolgálókat tenne a hazának, mint a kormányok önzése, a melyek halászatgátás közben örvendenek is, a „divide et impera” ily szépen sikerült zavarosának! Valamit tenni kell és ha Pázmány Dénes lelkese is mondja, hogy: „éu semmiféle nemzetiséget nem ismerek, de csak magyar állam-polgárokats hogy a magyar nemzet supremáciának kész vagyok minden feloldozni,“ mégis vannak nemzetiségek, a melyek magukat nemzetiségnek ismerik és a melyeket még nem világosítottunk fel a magyar nemzet szupremáciájának égi és földi jogokon alapuló igazságáról. Nem új párt, de egy új kormány kellene ahhoz, hogy mind e szomorú bonyodalom végre valahára megoldassék úgy, hogy e megoldás egyrészt megfeleljen a nemzet méltóságának és testvéri szövetségessékké alakítsa át azokat, a kik eddig legmegrögzöttebb ellenséink.

Dobbal verebet nem lehet fogni, — zajos nemzetiségi politika helyett észélyesebben kell a munkához látni. A nemzetiségeket vagy megnyerüni, vagy megverüni. Majd megmutatja az első kísérlet, hogy a minnek egyikét sem értük el eddig, mi a tenni való!

== Falk Trefortról. A „Magyar Salon”-ban érdekes adatokat mond el az elhunyt közkatasági miniszterrel. A költőleg rajongó Eötvös — ugymond — a prózailag józan Trefort közti különbséget semmi sem jellemzheti oly találoan, mint egy kis történet abból az időből, a midőn Eötvös viláos-es közoktatási miniszter volt. Egyszer mikor meglatogattam, nagyon izgatott állapotban találtam. „Ejnye, de kár — monda mindjárt beleptemkor — hogy nem jött egy negyed órával korábban; akkor nevezetes dolgot láthatott volna. Itt járt nálam a marmarosai orthodox zsidóknak egy kúldöttsége. Soha sem tartottam volna lehetségesnek, hogy még a mai napon is az ilyen középkori alakok, a melyeneket eddig csak a Spindler-féle regényekből ismertem, valósággal a földön járnak! Azután csodálatosan ekesszoiasával és költői lendülettel kezdte nekem leírni ezen marmaros-megyei regényes alakokat. E közben belepett Trefort és a pamirja vetette magát: „Ugyan mi az, a mi Pepit megint ily extazisba hozza?” — kérde, mikor sógorának kipirult arczat elölle szemeit látta. Eötvös folytatva leírását és én azt hittem, hogy az Trefortot éppen úgy meg fogja hatni, mint engemet. Trefort azonban már egy pár percz mulva gyorsan felugrott és komikus ijedséggel monda: „Csak nem ütöttek le ezeket a te regényes zsidóidat erre a kanapéra?”

== Katonai botrányok. Dienstl, Rüstow, Seemann s a többi dicsók példájának utánzására kinek jöhetett volna masnak kedve, mint egy: Holu me ke k. Hisz ez a pompás hangzású nev olyan méltó utóda ama többinek. A Holu me ke k-i hóstett s a hóstökös siralmas véget pedig monda el a „Székely Nemzet,” mely legutóbbi számában a következőket írja: „A sz.-udvarhelyi első zenekar által rendezett mult szombati zeneestélyen egy, a napi politikai eseményekről vitakozó, előkelő társasághoz tolokodott Holu me ke k. Sándor 82. gy.-ezredbeli főhadnagy. Sörtő kifejezéssel folyton háborgatta a csendes társaságot. Nem használt sem a csendesítő, sem a feddő avagy rendreutasító szó; Holu me ke k. Sándor egyre hangoztatá: „Nincs magyar állam, nincs magyar hadsereg, nem ismerek magyar királyt.” Söt az ezen szavak után jött ellenmondásra annyira megfélekedett magáról a hós főhadnagy ur, hogy a király személyere arczáian és izléstelen szidalmat hangoztatott. A megbotránkozott társaság sürgösen követelte a főhadnagy eltávolítását, de mindinkább

eszt veszve, kardot rántott. Ennek aztán az lett a következtése, hogy Holu me ke k. Sándor urat kitétek az ajtón, miután előbb portepejét letepték és arczához verték. Hallomásunk szerint az azutáni napokban bölcsen hallgató főhadnagy urral eszemben a derek tisztikar megettete a szükséges lépéseket. Kivánatos volna, hogy a legfőbb hadurat is sörtő tiszttel szemben a legszigorubbán járnának el és megtisztítának azon derek tisztikart, mely a sz.-udvarhelyi társasággal a legjobb egyetértésben él. Hát ez a székelyudvarhelyi ó példát jól meg kell jegyezni a jövőben (mert még lesz ám elég szer szükséges rea!) minden es. k. henczezzel szemben ily „rög-tönbíróságilag” kell eljárni. Ez a leghelyesebb mód. Z á g r á b b a n pedig szept. 22-én egy vadász-főhadnagy karddal megtámadta Zindl Antal országgyűlési képviselőt és súlyosan megsebesítette őt vagdaközvásával Az igazgatóság és eikeseredés rendkívül nagy ez újabb brutális fölött, melyben egy katona kardjával visszaelt.

== Belföldi hírek. Polgármester vizsgálat alatt. Rethy Ignác Vác városi polgármester ellen azon okból, mert a sorozati munkálatok elkészítése és bejeresztése körül jelentékeny mulasztásokat követett el, a honvédelmi miniszter, vizsgálatot rendelt el. — A miskolci bor kiállítását tegnap előtt nyitották meg ünneplésen. Andrassy Gyula gróf, ki a legnagyobb kiállító egyikike, ma varjak Miskolcra. — A regále megváltás ügyében a fővárosi vendéglők, szállodások és kormcsarok ipartársulata felelte népes értekezletet tartott, melyen több mint negyedszáz értekel jelent meg az értekezleten Gundel János elnököl. — Telefon Budapest és Temesvár között — a temesvári keresk. kamara indítványaira — telefon összeköttetést terveznek. — A walscherzegg, ki Keszthelyen mint Festetich Tasziló gróf vendége időzött, a keszthelyi gazdasági taninteztet is meglátogatta s megtekintette a taninteztet összes helyiségeit. — Eötvös Károly nyilatkozatban — kijelenti, hogy teljesen alapptalan azon hir, müntha ő Mocsary Lajostól és Pázmány Dénessel új pártot akarna alapítani a nemzetiségek kibekítésére s hogy ezen ügyben az aradi esküdt szék előtt érdemleges nyilatkozatot akart volna tenni. — A szalónki vendégek szombaton érkeztek Budapestre, hol nagy lelkesedéssel fogadtak. A vendégeket gróf Zicsy Jenő üdvözölte francia nyelven, melyre előbb Kapandj Mehemed, a szalonikai kereskedelm kamara elnöke felett törökül, majd Loire Alfred, az Oltoman-bank igazgatója, francia nyelven. — Az erdélyi hath. status gyűlés ma veszi kezdetét Kolozsvárott. A gyűlésen Leonhart püspök a kongrua tárgyalban részletes előterjesztést fog tenni.

== Külföldi hírek. A román törvényhozást Károly király rendeletével feloszlato rendelt kihirdetése czéljából a képviselőházat rendkívüli ülésszakra hívták össze, mely nyomban be is rekesztetett. Az új választások okt. 24-ikére tűzettek ki. — Az irói kongresszus, mely jelenleg Velenaczében ülésezik, eddig két fontos kérdést vetett fel: a fordítások védelmezésének s az Egyesült Államokkal szemben követendő eljárásának kérdését. — A görög király Németországba érkezett és a podottami Friedrischron palotába szállott meg, mint Frigyes császárné vendége. — A galicziai határon az orosz lovasságot újabban lényegesen szaporították, — tévedés téhat azt hinni, hogy az hinni, hogy az orosz csapatok legnagyobb részét egész csendben visszavonták volna. — A német császár a berlini egyetem hit-tudományi karához tanárral Harnack morburgi egyetem tanárt nevezte ki. Az eset általános szenzációt kelt, mert az evang. egyház szétlökizkális elemei a legnagyobb müködésel dolgoztak a kinevezés ellen. — Ujabb párasztzavargások törtek ki Romániában, illetve Moldovában, a szireti járásban. A zavgás Cuzan Sándor trónkövetelő nevével van kapcsolatba. — Káloky gróf fridrischruhei utazásából visszaérkezett Bécsbe. A külügyminiszter találkoztása, mint ujo-jo hangsujozókké, nem valami speciális kérdés, hanem általában az európai béke kezességének szilárdítása érdekében történt. — A „Magdeburger Zeit.” szerint Frigyes császár minden keziratát közze fogják tenni, kivált azon kiválóbb államférfiak, fejedelmek és ismert egyéniségek jellem rajzát, kikkel Frigyes császár érintkezett.

Frigyes császár naplójából.

A Deutsche Rundschau legutóbb megjelent füzeté igen érdekes kivonatot közöl 3. Frigyes császár naplójának ama részéből, mely az 1870—1871-diki háború idejét foglalja magában. Megbecsülhetetlen följegyzések ezek azokról a véres napokról, s különösen I. Vilmos császár találkozására III. Napoleonnal Szedánban van benne leírva oly hűséggel, mint a hogy a történelemnek oly fontos mozzanata, még sehol sincsen följegyezve. Rövides, szagatott stiben van tartva az egész, de telve annál jobban közvetlenséggel.

Szeptember elsejével kezdődnek ezek a följegyzések. Bothmer gróf hozza a hirt, hogy Napoleon Szedánban van; a király tréfalózza kérdi, mi legyen Napoleonnal, ha elfogatik. Ekkor feltűnik a fehér lobogó a szedáni kastélyon. Napoleon Reille tábornokot küldi, az ismeretes levéllel: „N'ayant pas pu mourir...” stb., a melyben kardját a porosz király kezébe teszi le. A király fölkéri Napoleont, küldjön két tisztet a kapitulációs tárgyalások vezetésére, maga Moltket küldi ki.

Szeptember másodikán ezeket írja Frigyes: Az a nagy mondas ragadott meg, a mit gyermekkoromban tanítóimtól hallottam: „A világtörténet a világtörvényszék.” Napoleon jön, nem messze Doncherytől egy burgonya-földön megállapodik, Bismarck és Moltke hozzásietnek. Ó előnyösebb feltételeket kíván a kapitulációjára. Kivánja a hadseregnek Belgiumba való vonulását és óhajtaná a királylyal beszélni. Moltke azt hiszi, hogy ezek csak ürügyek, Napoleon már nem érzi magát biztonságban Szedánban és aggodik kocsija kísérete miatt, Moltke illőbb szállást keres, míg Bismarck Napoleonnal beszélget. A király ragaszkodik a feltétlen fegyverletételhez, a tiszték becsületszóra szabadok. 12 órakor a kapituláció aláíratik, Moltke a vaskereszt első osztályát kapja, Bismarck jón; mindennél beszéltek csak politikáról nem; én Wilhelmshöhét ajánlottam Napoleon — tartózkodási helyét, ellenzem az átadást, a kapitulációt fenn a sedáni magaslatokon, a csapatok szemelattára, mert az lealazó és ajánlom a királynak, hogy lovagoljon a császárhoz Bellevueba. Tanácskozas Bismarckkal, Roon és Moltkéval, azután a bajor táboron át Bellevueba, mely telve francia császári kocsikkal, parókás udvari cseledéssel. — Castelnaud tábornok által fogadtatunk, az üvegpavillon bejáratában megjelenik Napoleon teljes egyenruhában és bevezeti a királyt. Becsuktam az ajtót s elébe állottam, a francia kíséret a kertbe ment, Reille, Achille Aurat és Davillers maradtak csak velem.

A tárgyalások, mint a király nekem később elbeszélte, a következőképen folytak. A király azzal kezdte, hogy miután a háborus végzet a császár ellen fordult és az kardját átanyújtotta neki, ő most azért jött ide, hogy megkérdezze, mi Napoleon szándéka a jövőre nézve. Napoleon jövőjét teljesen ő felségére bízta. A király azt felelte, hogy részvetvel van iránta, mert előtte nem ismeretlen, hogy maga a császár nem oly könnyen határozta rá magát a háborura. Ez a nyilatkozat Napoleonnak láthatólag jól esett és meleg szavakkal erősítette, hogy csak a közvéleménynek engedett akkor, a mikor háborut kezdett. A király erre így felelt: „Hogy ez a közvélemény oly irányt vett, abban azok hibáztak, kiket ön tanácsadóul hívott meg.” A látogatás tulajdonképeni céljára áttérve, azt kérdezte a király, hogy Napoleonnak szándékában van-e most tárgyalásokat folytatni, a mire a császár nemmel válaszolt s megjegyezte, hogy neki, mint fogolynak semmiféle befolyása a kormányra nem lehet. Arra a további kérdésre, hogy hol van az a kormány, azt felelte: „Párisban.” A király ezután a császárnak személyes helyzetére fordította a szót és Wilhelmshöhét ajánlotta fel tartózkodási helyül a császárnak, a mit ő zszonnal elfogadott. Különösen kielégítette az, a mikor ő felsége megjegyezte, hogy diszörset fog melleje adni.

Napoleon a beszélgetés további folyamán megjegyezte, hogy Frigyes Károly seregét látta magával szemközt, mire a király kiuzgizotta, hogy azok az én (Frigyes) és szász trónörökös csapatai voltak. Arra a kérdésére, hol van Frigyes Károly herceg, a király erős nyomatékkal így felelt: „Hét hadtesttel Metz előtt.” A fájdalom meglepetés jövelé a császár egy lépést tett hátra, arczán átrezgett a fájdalom, mert csak most lett előtte világos, hogy nem is az egész német hadsereg előtt tette le a fegyvert. A király dicsértte a francia hadsereg bátorságát, a mit Napoleon szivesen elismert ugyan, de megjegyezte, hogy hiányzik belőle a fegyelem, mely a mi hadseregünket annyira kitünteti. A porosz tüzserég — monda — a világ első tüzserége, az ő csapatai a miéinknek nem tudtak volna ellentáll

bi. A beszélgetés már jó negyedóraig tartott, a mikor a pavillon ajtaja megnyílt, a király magas, hősies alakja csodálatosan emelkedett ki a császár kis, törődött alakja mellett. Mikor a császár engem meglátott, kezét nyújtotta nekem, míg a másikkal a forró könyveket törölte le, melyek orczáján peregetek alá. Teljes halálal emelkedett meg előttem a királynak iránta tanúsított nagylelkű viseletéről. Én persze ugyanilyen értelemben beszéltem és kérdeztem, hogy aludt e az éjszaka, mire azt felelte, hogy az övéiről való gond elrabolta álmát. Arra a sajnálkozó megjegyzésekre, hogy a háboru oly véresen indult, szomoruan felelte, hogy az nagyon igaz és meg borzasztóbb, "quand on n'a pas voulu la guerre!" — A császárúról és fiáról nyolcz napja nem hallott hírt és kérte, hogy jelbetűs táviratot küldhessen nekik. Mi bucsut vettünk, Boyen és Lynor kísérték, környezetete komor volt, vadonatúj egyenruhájában, a mi háboruban megviselt ruháink mellett.

Eddig terjednek III. Frigyes följegyzései a legújabb kornak ez egyik legnagyobb eseményéről, a sedani napnak legfontosabb epizódjáról. A történetirő kitűnő adatokat találhat bennük és sok karakterisztikus vonást is magának a korán kiszáradt német császár, a szegény III Frigyes jelleméről

Hajduvármegye közgyűlése.

Debreczen, szept. 24.

Hajduvármegye rendes őszi közgyűlése — mely közepesen volt látogatva — ma d. e. 9 órakor vette kezdetét a vármegyeház nagytermében. Gróf Degenfeld József főispán megnyitván a közgyűlést, kegyeletes hangon emlékszik meg Trefort Ágoston kultusz-miniszter, Kovács István vármegyei pénztárnok s Czegléd János szoboszlói polgármester haláláról. A közgyűlés határozata értelmében mindháromnak az emlékezőkönyvileg örökített meg. Trefort A. családjaéhoz pedig ezen felül részvét-irat küldetik.

Felolvastatott a legutóbbi 4 hónapról szóló alispáni jelentés, melynek főbb pontjai a következők:

A vágyon e személy biztonság a vármegye területén előfordult kisebb mérvű lopásokon kívül annyiban lett megzavarva, hogy Nagy Imre p-ladányi lakos aug. hó 1-ső éjjelén agyonveretett; — a megejtett előnyomozás folytán a meggyilkolt testverje ellen merültek fel súlyos gyanu-okok, minek következtében ez letartóztatott s a bíróságnak átadott. — Tízset 43 fordult elő, de nagyobb terjedelmű pusztítást egyik sem okozott.

A közegészségi állapot általában véve kielégítő volt, — csak szörványosan fordultak elő ragályos betegítési esetek. A beteg-ápolási pénztárnál 2908 frt 22 kr hiány mutatkozik. Az iskoláztatás a vármegye területén május és június hónapokban kielégítőnek találtatott. Julius és aug. hónapokban — a nagy szünidő miatt — az iskolák zárva voltak.

A vármegye területén ezen évben katonaság allandóan nem lesz elhelyezve. A vármegye területéről kiállítandó volt a f. évre kivetett jutalék, és mult évi hátralék és pótlék címen, a közös hadsereg unjocz jutalékára 399 ember, a póttartalakra 97 ember, a honvédséghez 93 ember. Erre besoroztatott összesen az unjocz-jutalakra 257 ember, a póttartalakra semmi, a honvédséghez 96 ember; — és így fedezetlen maradt a közös hadsereg unjocz jutalékából 137 ember, a póttartalékból 97 ember, a honvédséghez felülbesoroztatott 3 ember.

A nánás-polgári ut versenytárgyalás utján vállalkozónak kiadva 3374 frt 66 kr-ert. A nádudvar-kabai kövezett ut kiépítése a befejezéshez közel áll. Kijavítva lett a folyó évben 8 hid, egészen újból építetett, illetve építet a tav 6 hid és egy ut teknő.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Az élet harcza.

— Angol regény. Írta: Charles Dickens. —

(Folytatás.) 24.

Egy subancz által hajtott felkocsi közelített zörögve az uton; a hátsó ülésen nagy ernyő alatt ült egy kövér idős női alak, kezét az öleiben fekvő kosár fölött összefonva, körülötte több azzal a hirtel, hogy a két Brittain urfi a kocsi színben játszik a Betsy felügyelete alatt, a kis Clemmy pedig alszik, mint egy festett angyal és mindketten a teához ültek, a mely reájuk várt az asztalán. Egy csinos kis asztal volt ez, a rendes palackokkal, s poharakkal diszítve; az ó-dívatú óra felhatot mutatott; minden a helyén volt s a legragyogóbb tisztaságban tündöklött.

— Csak most ülök le egész nyugodtan, — mondá Brittainé asszony egy nagyot sohajtván, mintha fel sem akarna állani többet; de nemsokára ismét felkelt, hogy férjének a teát és a vajás kenyér szeletet átnyújtsa; — ez az árverés mindig a régi időkre emlékeztet!

— Ah! — sohajta Brittain a teás csészét mint osztrigát fogva meg, s úgy ürítve ki annak tartalmát.

— Ugyanezen Warden Mihály, — mondá Clemency fejét csóválva az árverést nézve, — megosztott engem régi helyemtől.

Közmunka-váltás befolyt a mai napig 31,064 frt, a hátralék 104,510 frt 74 kr — Allami adó mult év végevel hátrány maradt 375,250 frt 49 1/2 kr, a f. év három negyedére ki lett vetve 593,350 frt 49 1/2 kr, együtt 968,600 frt 99 kr, erre befizettetett szept. 1-ső napjáig 436,360 frt 25 kr, leiratott 22,745 frt 1 1/2 kr, ennélfogva es. dekessé vált hátrány 499,495 frt 72 1/2 kr. Ezen nagy összeg sikeresebb behajtása céljából a vár megye közigazgatási bizottsága a f. hóban tartott gyűlésében egyes városok polgármesterei és községek előjárói ellen a felelősséget már kimondta.

Az állategészségügy a nagy szárazság dacára kielégítő volt. Mintho. y a betegápolási pénztár kiadása a fedezetet 2908 frt 22 krral túlhaladja; ezen pénztár javára az 1889-ik évre minden adóforint után 1 kr potádó ki vetése és beszedése elrendeltetik.

Az ekként nyerendő potádó összege 6300 frt 94 kr (az összes e. yenes adó 630,093 frt 94 kr), a legnagyobb városra azaz H. Bószorményre esik 996 frt 84 kr betegápolási potádó, a legkisebb községre, Alsó és Felső-Józsára pedig esik 69 frt 97 kr.

Bemutattak az orsz. törvényárt szerkesztősege által beküldött 1888 évi X—XII. — XIII — XIV., XV., XVI., XVIII., XIX., XX XXI., XXII., XXIII., XXIV., XXV., XXVI. — XXIX., XXX. és XXXI. törvényczikkek, melyek kihirdetettek.

Ezután több miniszteri leirat olvastatott fel, melyek közül felemlítjük a következőket: a belügyminiszter a vármegyei gyampénztár 1887 évi állásáról szóló mérleget jóváhagyja. E mérleg főbb tételei a következők: követelés 146,824 frt, fedezet 156,472 frt, — tartalék 10,648 frt a körödi alap 1887 évi zár- számadása 402 frt 39 kr bevétellel, s ugyan- annyi kiadással a belügyminiszter által szintén jóváhagyatott.

A tü-rendészeti kormányrendelet — melyet lapunkban már ismertettünk — 45 pel danyban küldetett le a vármegyére: A polgármesterek és szolgabírák utasítatnak, hogy hatáskörükben mindent kövessenek el a rendelet fogantatására.

A közmunka és közlekedésügyi miniszter a debreczen-füzesabonyi helyi érdekű vasutára megszavazott 100,000 frt segélyre vonatkozó vármegyei határozatot tudomásul veszi. Felolvastatik Gónczy Pal vallás- és közoktatásügyi államtitkár leirata a vármegye bizottságának hozzáintézett üdvözlő feiratará.

Ezután soronkívül vetetett elő az alispáni jelentés a b.-ujvárosi járási szolgabírói irodába jövő 1889-ik évre is egy napdíjas alkalmazása tárgyában. A napdíjas alkalmazása a jövő évre is megszavaztatott.

A vármegyei tisztú kezelő és szolgáse melyzeti nyugdíj javára megállapított potádónak jövő 1889-ik évre való kivetése — a törvény értelmében — nevszeriuni szavazással döntött el. A potádó a községekben egyadóforint után 1 kr, — a rendezett tanácsu városokban egy adó forint után 2/3 krajczár. A potádó kivetése mellett szavazott 60, ellene pedig 13 bizottsági tag.

A vármegye 1889 évi költségelőirányzata — melyet már tételről tételre közöltünk — felolvasottnak tekintetett s egyhangulag elfogadtatott.

Ezután a vármegyei közös pénztár nok választása ejtetett meg; — a közgyűlés által a kijelölt bizottság b a bevalasztottak: Osvath Ferencz, Ujváry Bela és U. Szabó Mihály; — a főispán által a bizottságba kinevezettek: Szóllósi János, Tury Albert és Hadházi Endre. — A

bizottság felrevonulván, azon kijelentéssel tért vissza, hogy a pénztárnoki állomásra egy pályázó jelentkezett t. i. az eddigi ellenőr Uzonyi Imre, — ennek helyére pedig Ács Nagy Károly pályázott; — a bizottság által mind két pályázó kandidációjába hozatott s a közgyűlés által egyhangulag megválasztatott pénztárnoknak Uzonyi Imre, ellenőrnek pedig Ács Nagy Károly; — kik is rögtön letettek a hivatali esküt.

A vármegyei 1889. évi utftentartási költség előirányzat következőleg állapított meg: bevétel kész pénzben 121,974 frt. kötvényben 20,000 frt, — kiadás 108 070 frt.

Az alispáni jelentés szerint az árvíz-károsultak részére az alispáni hivatalhoz befolyt összesen 1750 frt 6 kr, — ezen összegből 874 frt 44 kr más vidékek árvíz-károsultjai javára gyűlt s oda el is küldetett, — 875 frt 62 kr pedig a hajdumegyei árvíz-károsultak részére gyűlt. — ebből azoaban 525 frt ki- osztatlanul maradt.

Ezen feumaradt összegből egy külön alap fog létesítetni, — mely arra fog fordítatni hogy belőle az elemi csapások által a jövőben esetleg suttandó mezei lakosok segélyeztet senek.

H.-Szoboszlón és Kabán megüresedvén egy-egy választott bizottsági tagsági hely, a választás nov. 11-re tüzetik ki s szavazási elnök Kabán Davidhazy János, H. Szoboszlón pedig Thury Albert lesz.

Az allandó választmányba — az elhunyt Kovács István helyére — Dr. Varga Géza, — az igazoló választmányba pedig Uzonyi Imre választatott be.

Az egészségügyi bizottság engedélyezni javasolja Szóvaton a gyógyszerár felállítását, H.-Nánáson azonban a 2-ik gyógyszerár felállítását nem javasolja, míg az allandó választmány javasolja, bár nem tartja feltétlenül szükségesnek, R. Ásó Gyula alispán, U. Zonyi Péter, L. Ádám Sándor, ki szerint hála istennek igen egészséges nép lakik H.-Nánáson, nem látják szükségét H.-Nánáson egy második gyógyszerárnak, sőt az alispán — a főispánnal szemben — kifejtette, hogy a második gyógyszerár a meglévő veszélyeztetné, S. Z. Ádám Gyula t. ügyész pedig éppen apóra boncolja a második gyógyszerár szükségelenségét, Dr. Varga Géza hasonló véleményben van, míg G. Degenfeld József főispán e felszólalások dacára is azon nevezetben van, hogy a 2-ik gyógyszerár mind den baj nélkül felállítható, Papp Sámuel a konkurrenzia szempontjából is kívánatosnak tartaná a 2-ik gyógyszerár felállítását, U. S. Ádám Mihály eléggék tartja H. Nánáson a már meglévő gyógyszerárt, s visszautasítja Papp Sámuelnek azon vádját, mintha szemé- lyes tekintetből tárgyalna ezen ügyet, — P. Z. Ádám Sándor az egészségügyi bizottság véleményéhez csatlakozik, S. Z. Ádám János szabadi pará tenné a gyógyszerár felállítását, s többen nem szólnán a kérdéshez, főispán kihirdeti a többségen levő szónokok után azon határozatot, hogy a szóvati gyógyszerár felállítását igen, de a h.-nánási 2-ik gyógyszerár felállítását a közgyűlés nem j a v a s o l j a.

B. Ujvárosi közleg kérvénye a reá f. évre kivetett országos közmunka-váltásg felelő részét képező 2889 frt 50 krunak a községhez kiépítés s az azzal kapcsolatos ingatlan szerzésre engedélyezés iránt: nem teljesítették. — Ellenben H. Nánás város közönségének kérelme a Dorog és Polgar felé vezető megyei utak az utépítési pénztárból kikavicsoltatása iránt: megadlatni határozatuk.

Végül gyampénztári, gazdasági, szegényalap, takarékuagari számadások megvizsgálása, valamint egyes községek költségvetéséről szóló jelentések tárgya tettek. Gyűlés vege 1/2 2 órakor.

pedig csak az elmúlt időkré tette ezt, s mivel tudta, hogy ő szeretett engem, Ben! — Hogyan jött ön erre a gondolatra, Clem? — kérdé férje, bámulva azon, hogy ő is így kitalálta az igazságot, a melyről azt hitte, csak az ő kutató elmeje bírja fel fedezni.

— Biztosítom, hogy nem tudom, — mondá Clemency, teadját fuva. — Még folytatta volna a társalgást ezzel a tárgyról, de felesége észre vett egy gyászöltözött uri embert, a ki a szoba ajtóban állott.

Igen figyelmesen látszott hallgatni beszélgetésüket s nem akarta azt félbe szakítani.

Clemency a mint meglátta rögtön föl- kelt. Brittain, Uram. Igen szép szobánk van az első emeleten, Uram.

— Köszönöm, — felelé az idegen, Brittainné asszonyt vizsgálva komolyan. — Bemehetek tehát?

— Mindenestre, kérem, Uram, — felelé Clemency előre bocsátván őt. — Tetszik valami parancsolni? Uram!

A vendég szemei a hirdetésre estek s olvasni kezdé.

— Kitiűnő birtok az, Uram! — jegyzé meg Brittain.

A vendég nem adott feleletet, mikor el- olvasta megfordult ismét Clemencyre nézett ugyanazon kutató tekintettel, mint előbb. — Ön kérdett valamit, — mondá.

— Azt kérdem, mit parancsol, Uram, — mondá Clemency észre véve az ő pillan- tását.

HELYI HIREK.

Debreczen jövő évi költségvetése.

Table with columns: Rendes költségvetés pénzt., Bevétel, Kiadás. Rows include: mar. 1887-ről, sámsóni birtok, szóvati birtok, szántó és kaszáló földek, legelő, ménes, erdőkezelés, városi épületek, cserép és téglagyártás, könyvnyomda, fuvarozás, regálé, vásárvám és piaci jöve- delem, cselekvő tőkek és kamatai, fizetések és hivatali szük- ségletek, egyházak iskolák s inté- zetek, helyrendőri intézmények, színház, egyes bevétel, árvázsek, katonai szállásolás, közkórház.

Összesen: 782,064 frt 68 k. Rendkívüli költségvetés: 3000 —. Együtt: 785,064 frt 68 k.

A bevételeket és kiadá- sokat egybevetve — — 785,064 frt. Mutatkozik hiány — — 32,249 frt. Ezen hiány fedezéséről szolgál az év végéig maradó pénztármaradványon felül az 1888 évről a mai nap mutatkozó 68 950 frt 84 kr kintlévő legelő adó hátralék

* A kemény telek hírnökei.

A vándormadarak megjelenését rendszeren korai és kemény telek szokták kapcsolatba hozni. Minden ősz végén vagy itt, vagy ott írják a lapok, hogy a tél az ideán felelte kemény le- end. Ezen jóslatok rendszer megjelenéséből következtethetünk arra, hogy tévedésen alapulnak. A vándormadarak a hideg első fel- léptekor délfelé vándorolnak; de később, hogy a számos csapatok nem minden esetben ugyanazon utat követik. A vándorlás szabály- szerűen bekövetkezik, csak az irányban tör- ténik néha változás. Majd Angol-, majd Fran- czia, s majd Németországba látjuk a temérdek vadludat, darut stb. vándorolni. Ha az el- látok ösztönére némi súlyt akarunk fektetni, akkor inkább arra lehet következtetni, hogy az idővételek, melyek felett nagyobb szá- maival vonulnak el, enyhébb télre lehet számítani. A helyett tehát hogy a sok vándor- látásán nyugtalankodnánk, inkább örülnünk kellene. A közönséges vándormadarak azonban az északi vidékeken hagynak határ olyankor, melyek csakis a legkeményebb telek be- távalt indulnak délfele. — Ezek már valóban térszóló proféták. Ha a vad hattyúk, az er- dei ludak és a nagy buvár kacskák jelen- keznek, akkor már csakugyan lehet a hideg- télről félni. A madarak fajára, nem pedig számára kell tehát tekintettel lenni.

* A debreczen-füzesabonyi vasút építése.

Mint említettük, Csavolszky Lajos orsz. képviselő, engedélyese a nevezett vasutat, tegnapelőtt itt keresztül utaztában egy napot töltött városunkban, s az illetékes körökkel a terve- sokára megkezdendő építkezés ügyében érte- kezett. A vasut tehát már a jövő hóban épül- fog, a mennyiben a Tiszán át T. Fűrésztől építendő vasuti hid kérdése, mely az ügyet eddig hátráltatta, már teljesen tisztába va- hozva. Egyik lapársunk azon állítása azo- ban, hogy e hid egészen olyan lesz, mint a budapesti Margit hid, a ténynek nem felel.

— Hozzon kérem egy korty alet — mondá az ablak mellett levő asztalhoz ülve, — engedjek meg, hogy ide ülhessek, a nélkül, hogy zavarnám az ön etkezésüket, ha nem esnek terhükre.

Beszédközben le is ült s kinezett a vá- dekre.

Jól megteremt s élte kezdetén levő férfi volt. Napról barnult arcának egy része sötét haj által volt beárnyékolva s bajszát viselt.

Miután a sört megkapta, kitűlött egy pohárral s a ház jöletére ürítette ki s mutatá poharát letette, hozzá tévé:

— Nemde új ház ez? — Nem nagyon új, Uram, — felelé Brittain.

— Öt-hat éves, — tévé hozzá Clemency különös nyomatékkal ejtve a szavakat.

— Ha jól emlékezem Doctor Jeddler nevé hallottam említetteti, a mikor belépé- n, kérdezősködék tovább a vendég.

— Ez emlékeztet engem ő reá, ismerem egy történetet, hallomás útján s bizonyos összekötés folytán. — El még ez az öreg ur?

— Igen, ő még él, uram — felelé Cle- mencency.

— Megváltozott nagyon? — Mióta, uram? — kérdé viszont Cle- mencency különös kifejezéssel s nyomatékkal.

(Folyt. köv.)

meg, mert került, mig rüend. A a minisztet már pár n... zés rendki detni, miv nem az eg ha az időj elejere a i igazgatósá zik, a vas ellátni A ur jelenté a három r sét, melye épen befej nökök, mi ezenbe eri * Fő berg Józse kir. város terítéku loda disz Károly dag és Barna gogy tartar ma deira már pottal és fagyaltok rok: 1887 egri veres tak: gr. Reszó kis Kiss Albe tanácsos p tanácsos, lallah száz redes, Ric czer nyug hadnagy, Lajos lel Geressy K Ferencz, Boczko Sá löjegyöz, ros Józse törvazéki — Nemes mán, Kom Gyula, Sz Fenyeri Z Sándor 18 Karap Mő Imre laps Gyula al löjegyöz, Darvasi B dor t. főü honvéd tő Lipovnicz (Tetétien), ter, Csoha Kálmán K tót gróf a királyra e Reszó ki Papp Sám es család társaság a m a király m minőre a keznek. E nemzet n püspök! szót a kir ga, maga meyer ura éljén! Osto bernek az a fehér a mint a zó is így szo parlament Csáv ban, (de m mikor lapr szer gyár egy kiváló fogta a ta terhez. — E és nekem gyárról? A m szól: — E em, de n pás és én Imé, jó ideái! Volt választáso ról is. Egy az egyház mint p. o. — D férfin. Ze

HELYI HIREK.

Debrecen jövő évi költségvetése.

Table with columns: Bevételek, Kiadások, and various sub-items like 'Rendes költségvetés pénz.', 'sámsoni bírtok', etc.

* A kamény telek hírnökei. A vándor-madarak megjelenését rendszeresen korai és kemény telek szökták kapcsolatba hozni.

* A debreczeni-fuzesabonyi vasút építése. Mit említtünk, Csavolszky Lajos orsz. képviselő, engedélyese a nevezett vasutat, tegnapelőtt itt keresztül utaztatóan egy napot töltött városunkban.

— Hozzon kérem egy korty alet — mondta az alkalmatosság mellett levő asztalhoz ülve, — s engedjék meg, hogy ide ülhessek, a nélkül, hogy zavarnám az ön étkezésüket, ha nem eszék terhükre.

— Hát ti spekuláltak az én vasutamra és nekem nem is szöktök arról a robbanó gyárról? Mi van hát a dolgotban?

— Ebből a hírből nem igaz egy szó sem, de ne csalódljatok meg, mert az ide a pompás és én gondolkodom a fogok róla!

— Volt szó egyebekről is. Így a conventi választások kérdéséről és a regale megváltásról is.

— Derék, felel erre egy nagy tiszteletű férfiú. Szerintetek a tiszáninnen levő Füttykö-

falva választhat conventi tagokat, a nagy Debreczen már nem elég érett, hogy ezzel a jogával elhessen Eppen egy volna ez, mintha ebből a jó fogasból ööknek nem adnának, hanem Fehér Hermann megetetné a pinczéireivel!

* Főispáni ebéd. Gróf Degenfeld Schomberg József. Hajdumegye és Debreczen szab. kir. városának főispánja, d. u. 2 órákor szaz terített lakomát adott az „Arany Bika” szálloda disztermében.

* A dohányárak felmérése. Mikor jun. 1-én Magyarországon és Ausztriában felmérték a dohány és szivarnemek árát, sok elkeseredett dohányos megfogadta, hogy nem fog többé szivart szívni, hadd érezze meg az állam, hogy nem lehet önkényileg csorbítani a dohányosok érdekeit.

* Veres verekedés zaja riasztotta fel tegnap este 9 órákor a Steinle-fele macsi tanya lakóit, hol is bepálinkázott munkás emberek — eddig még ismeretlen közvetlen okból — támadtak meg egymást s olyan brutális verekedést vittek véghez, melynek csak a késő esti órák vetettek véget.

* A h. utcazi h. vaspályánál ismét történt egy kis casus. Balogh Mihály városi főmérnök ur elfeledett vízvezető csatornákat ásni. Egy kis szorakozottság az egész. A város tanácsa, mint a gazgyárral való conflictus miatt, megszavazta ismét a 250 frtot, mintegy bírságot szabván magára azért, hogy a főmérnökéi sok mindentelére ráer és ilyen szorakozott az a kár szepeu megterül. Mikor szedik fel ismét a síneket? Meg kel emlitünk, miszerint a városban zúgolódnak a felett, hogy a személyzetet nem helybeli egyenektől állították össze; az ellenőrt p. o. szarvasról hozzák ide.

* A debreczeni kereskedelmi akadémia ifjúsági önképzőköre szerdán délután tartotta alakuló közgyűlését. A megejtett választások eredménye következő: elnöke egyhangulag Strausz Ferencz III. éves h. kiáltott ki; főjegyző: Farago Mátyás III. éves h., utkar: Grode Kajetan III. éves h., főpénztárnok: Jency Béla III. éves h., alelnök: Gacsary István II. éves h., aljegyző: Geiger Béla II. éves h., pénztári ellenőr: Propper Béla II. éves h.

* Faültetés. A nagyerdei fasort meg ez év elején renoválják. A Simonyi obester fái korhadnak, egy-kettő már magától is összeesett. Ágaik annyira összefonódtak, hogy a leelő fa többit is lerantha magával s így — kivált ha a fa az artha robogó vonatra találna esni — nagy szerencsétlenség történhetne. Ezen életbiztonság elleni helyzetet úgy segitenek, hogy a fákat először csak megcsokkazzák és a megrikult helyekre fiatal akácokat ültetnek. Ha a kísérlet sikerül, nem lesz szükség a fisorokot egyszerre kivágni, de lassan lassan pótolgatják a korhadtabb fákat.

* Nagy József alapítvány. Pénteken d. e. 11 órákor bevezetőn egyházkerületünk közgyűlése, délután a Nagy József-alapítványi bizottság tagjai jöttek össze a püspöki lakon s az osztályt egyhangulag az egyetlen foglalomodnak, S a s B e l a lelkészjelöltnek ítélték oda, ki is egy felvételt szádekozik meg a pénzen külföldön tölteni.

* Furfangos család. Egy új neme a családnak az a valóban agyafutó dolog, melyet eddig még ismeretlen új ember követett el. Borusz helybeli jómódú berkocsis lakásán a napokban ugyanis megjelent egy elegánsul öltözött ember, aki az otthon levő Boruzsának előadta, hogy ferje meghatalmazása folytán azért van szerencsése alkalmatlankodni, hogy részére egy lovat nyergeltetne még pedig azonnal, annyival inkább is ne terheltesék, mivel férjének a ló használata végett, melylyel sürgős ügyben egy közeli faluba megy s estére már otthon is lesz, öt forintot fizetett. A mítsem sejtő asszony lovat nyergeltetett a csinos kinézésű s így előtte teljesen megbizhatónak látszó fiatal embernek s az pedig ugron berken keresztül úgy elment, hogy se hirt, se hamva. Képzeltetni a meglepetést, amit férjének okozott, kinek fáradságteljes napi munkája után hazatérve elmondta a történeteket. A gyorsan menesztett táviratok s körözés dacára meg máig sem sikerült elfogni a furfangos csalót, aki valahol hamis passzussal túl adott a lovon s a történetek jót nevet a markába.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok barátok és ismerősöknek valamint a helybeli dalárdának, akik boldogult nőmnek a f. hó 23-án történt végzettség tetele alkalmával jelenlétem által nagy fájdalommal osztozni szívesek voltak ezen uton is mély hálámát és köszönetemet nyivánitom S z a b ó Mihály.

* Felhívás a gyűjtőkhöz. Miután egy a V e r t e s s y Arnold összes munkáiból mint a gróf V a y Dániel: „Magyarország történetéből” a folytatásos füzetek már sajtó alatt vannak, tisztelettel kérjük a gyűjtőket, hogy az előfizetők nevsorát bekezdjen sziveskedjenek, hogy a z t a n az előfizetőnek a füzetek megjelenésükre pontosan eljépedialhatók legyenek. „A Debreczeni Ellenőr” nyomdája.

* Nagy szerencsétlenség történt ma d. u. 1/2 óra tájban a helyi vasút indóháza mellett. Kristóf István munkásra ugyanis ráesett az emelő daru, s hatát és lábait összerőrtte. A szerencsétlen — kinek sérülései elvetesélyesek — beszállították a közkórházba. A szerencsétlenség vizsgálat tárgyát fogja képezni.

* Katona zene. „Bika” vendéglőben ma este a katonai zenekar fog játszani.

* Hirdetmény. A cs. és kir. 39. gyalog seregre kerülletti hadkiegészítő parancsnoksággal egyetértőleg megállapított terv szerint az ellenőrzési szemle városunkban a cs. és kir. 39-ik gyalog ezredbeli katonákat illetőleg 1888. évi október hó 8. és 9-én, az idegen ezredbeli katonákra október hó 10-én, és az idegen származású, de városunkban tartózkodó bármely fegyvernemhez tartozó katonákra nézve okt. 11. a pótszemle végre 1888. évi okt. hó 29. és 30-án reggel 8 órákor a csapat utcazi „Kovács” laknyában fog megtartatni. Miután az ellenőrzési szemlére megjeleni kötelezett katonák behívása az eddigi szokott módtól eltérőleg a felsőbb rendeletek és a nyilvántartási utasítás 47-ik szakaszának 1-3-0 pontja értelmében nem behívó-jegyek, hanem az általános és nyilvános hirdetmények kifüggesztése és kihirdetése által eszközöltetik, az ellenőrzési szemlére minden, bármely fegyvernemhez tartozó hadseregbeli s tengerészeti, tartósan szabadságot s tartalékos katoná, különösképp nélkül arra, ha valjon az Debreczenben illetékes, vagy pedig városunkban csak ideiglenesen tartózkodik, — katonai igazolványi könyvecskéje elhozatala mellett, a fent emittelt helyen és időben, minden további idezés vagy felhívás bevérsása nélkül az ellenőrzési szemlére megjeleneni tartozik. Hogy pedig az ellenőrzési szemle által mindeki foglalatosságában a legrovidebb ideig gátolassék, a megjelenésre következő sorrend alappittatik meg, ugymint: Az 1888. évi október hó 8. ik napján az 1878. 1880. 1882-ik évbekik és az 1879-ik évbekik póttartalékosok. Az 1888. évi október hó 9. ik napján az 1883. 1884. 1885. 1886. és 1887-ik évbekik azon egyen, a ki az 1888-ik évbekik tényleges szolgálatban nem állott, vagy fegyvergyakorlatokon részt nem vett; a cs. és kir. 39-ik gyalog seregre tartozó, debreczeni illetőségű katonák. Az 1888. évi október hó 10-én. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. és az 1885. 1886. és 1887-ik évbekik közül azok, kik az 1888. évbekik szolgálatban nem állottak, debreczeni illetőségű más fegyvernemhez tartozó, huszár, tüzér, tengerész, szekeres, stb. és az 1888. évi október hó 11. en Debreczenben tartózkodó idegen származású bármely fegyvernemhez tartozó, cs. és kir. szabadság(s) és tartalékos katonák. Végre az 1888. évi október hó 29. és 30-án tartandó pótszemle minden a főszemlén elmaradtakat tartozandának a fentebb kitért helyen és órában idejekorán és pontosan megjeleni, még pedig úgy, hogy 29-diken a 39. ik gyalog, 30-án az idegen származású és idegen ezredbeliek szemléznek. Az ellenőrzési szemlén megjeleni nem köteleztettek azok, kik az 1888. évbekik tényleges szolgálatban állottak; továbbá katonai kiképzetésben vagy fegyvergyakorlatban részt vettek. Ha valaki a megjeleni köteleztettek közül a pótszemlétől is elengedő ok nélkül elmaradna, az katonai fegyeimi büntetés alá fog vonatni. Debreczen, 1888. szeptember 17-én. A v á r o s i t a n á c s.

* Elvi határozat iparügyben. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium egy nemreg főmérült esetben kimondotta, hogy „a tárgyaló iparhatóság a tárgyalás folyama alatt meg, bírságolhatja mindazokat, a kik a rend és a hatóság iránti tisztelet ellen megütés után

is vétének. — A hatóságnak eme határozatát megfőlebbezni nem lehet.*

* Megbizható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik é vágyhiányban, felfuadásban, gyomorgöröcsökben és rendetlen székelésben szenvednek a „Moll féle seidlitz, por” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Széküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll féle készítmény kérénd az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Törvényszék. — Sajtóper. Bartha Miklós országgyűlési képviselő, az „Ellenzek” szerkesztője sajtóper indított Korbuly József, az „Erdélyi Híradó” szerkesztője ellen ragalmazás és becsületsértés czimén. Okot a sajtóperre az „Erdélyi Híradó”-ban Bartha Miklós ellen közzétett támadás szolgáltatott.

— Semmiségi panasz a Doda-ügyben. Eötvös Károly semmiségi panaszt nyújtott be a curiához Doda elíteltetése ellen — A panaszból a következő záppusokat közzöljük: „A fölött lehet politikai vitát folytatni, vajjon az országgyűlésből való passiv távolett helyes czél-e s a román nemzet érdekeinek közjogi előmozdítására helyes eszköz-e? A fölött is lehet politikai vitát folytatni, vajjon az országgyűlési kormánytár amittással, tenyegtetéssel és választási megvesztetéssel alaposan gyanítható-e? De anyi ketsetgelemlen bizonyos, hogy mind e kérdések vitatása a büntető törvénybe nem ütökzi a s büntető bíróság ele nem tartozik. Mindezek alapján miután ketsetgelemlen, hogy vad alá vont nyomtatványom 1887. évi október 14-én e czim alatt: „A karánsebsi kerület választóihoz. Szeretett választók!” egyenesen saját választóimhoz intéztetett, továbbá, miután ketsetgelemlen bizonyos, hogy én 1887. évi jun. 20-tól 1887. évi december 17-ig országgyűlési képviselő voltam s a vad alá vont nyomtatványt e minőségemben hivatalosan intéztem választóimhoz; végre, miután az is ketsetgelemlen, hogy alkotmányunk századoktól fogva a képviselő szabad szólási jogát a választóival való érintkezésben szakadatlan biztosítja s e jog gyakorlása miatt 1839 óta soha senki közkérését alá nem vonatott s akkor is az ily keresetet az országgyűlés követi tablája törvénytelennek s az alkotmány súlyos megsértésének jelentette ki, ezen oknál fogva az esküdtzéki eljárás és elíteltetésem az ország legfőbb bírósága által — mely egyuttal öre az alkotmánynak is — megsemmisítendő.”

SZERKESZTŐI POSTA
H. Bészörmény, Dr. O. I. urnak. Nem ösmerjük.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre
Kiadó Kutasi Imre

SAVANYU-KÖR
legjobb asztali- és üdítő ital,
kötő hatásúnak bizonyult köhögésnél,
gegehajknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.
Kattoni Henrik, Karlsruhe és Budapest.

Óvás.
Tudomásomra jutott, hogy Debreczenben a vasut melletti egyik épületfa raktárba szoboszlói cserép elnevezéssel egy más sokkal silányabb gyártmányu cserép árusittatik el óvás kell tennem az ellen mert az én cserémem Debreczenben egyedül a légszesz gyár mellett átjárónál a vaspálya udvarban levő raktárban, Gereby Fülöp ur tüzifát elárúsító megbízottjánál vagy Gereby Fülöp ur üzletében kapható. Ezer darab 16 frt 20 krért.
H.-Szoboszló, 1888. szept. 24.
Tóth Kálmán
mérnök.

Eladó.
Két kocsi-ló, szerszámotól és egy ruganyos koci eladó. A vétel együtli, vagy külön-külön is eszközölhető.
Utasítást nyerhetni e lap kiadóhivatálatban.

(Folyt. köv.)

Pályázat.

A debreczeni kir. ügyészségnél megüresedett és (1) egy forint napi díjjal javadalmazott; díjnoki állás betöltendő lévén, felhívtnak az ezen állomást elnyerni óhajtok, hogy képzettségüket és az ügy kezelésben jártasságukat igazoló életkorukat a illetőségüket megjelölő saját kezűleg irt kérvényüket ezen hirdetésménynek megjelenésétől számított 14 nap alatt a nyíval inkább adják be, mert az elkészen beadott kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Magyar kir. ügyészség.
Debreczen, 1888. szept. 22.
Poyárn Dénes
kir. ügyész.

3483
1888

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1888 Márczius 21-én tartott közgyűlésében elhatározta, miszerint a város tulajdonát képező Nagyerdőn bizonyos területek egyeseknek nyári lakok építésére bizonyos megállapított feltételek és időtartamra használatul átenged. — Mintán pedig ezen közgyűlési határozat alapján egy a kiosztási mint az osztályozási tervek és feltételek meg vannak állapítva, értesítetnek az ezen iráyban érdeklődők, hogy a kiosztási tervezet és feltételeket a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetik s maguknak minedn irányban kellő tájékozást szerezhetnek, minek alapján az építésre vállalkozni kívánók kérvényeiket a városi tanácshoz már beadhatják. Megjegyzetetik, hogy városi erdőmester az egyes parcellák helyszínén való előleges kimutatására is utasítva van.

Debreczen, 1888. Szeptember 20.
A városi tanács.

Árverési hirdetés.

A Hadház város tulajdonához tartozó mézárászék épület, és ugyanazon épületben lévő egy bolt helyiség, ugyanint a piacon levő szilárd anyagból épült vasajtókkal ellátott öt bolt, valamint négy fából épült szindelylél fedésű négy áru bódé az 1889 ik év Január 1-én rajpától számítandó 3 évre, azaz az 1891-ik év December 31-ik napjáig — a folyó évi október hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor Hadház város közházánál tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adani, s erre a bérleti szándékozók — a kiállítás időben és helyre — ezennel megkérve.

Hadház, 1888. szept. 21.
Hadházy Endre,
polgármester.

ÚJ SORSJEGY KÖLCSÖN.

Ügyes és szolid
ÜGYNÖKÖK
kerestetnek kedvező feltételek mellett az igen előnyös játék tervvel ellátott

JÓ SZÍV

sorsjegyek
elárulására.
Játéktartam 60 év.

Különös előnyben részesülnek olyan tisztességes egyének, kik törvénynek megfelelőleg kielégítő részletvelek előadásával foglalkozni szándékoznak. Biztonság és sikeres pénzkeresetért rendkívüli kezesség nyújtatik. Ajánlatok a jelenlegi foglalkozás megjelölésével.

KORITZ ANTAL és Társa
bank- és váltóházhoz
BUDAPESTEN,
V. József-ter 4.
Wurm-utca sarkán intézendők.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás.

Téli gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jegy egy sas és MOLL A.
szokszorosított cségo látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörce, nydák, gyomorégés, székrekedésnél, májbjajok, vertolulás, aranyér és a legkülönbébb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerertáiban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg“-et mondom érte; ezek a gyomrot jóvá és fit könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J. lelkész Hounetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

csuz

és minden

meghülesi betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használati köszvény, csuz, mindennemű testfájdalmak és bétaulánál; borogtatás alakjában minden sérelem és sebnel, dagasztatok gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen roszület, hanyás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.
Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerertáiban és anyag kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kittinó Moll féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Tamássy Károly gyógyszer. Tóth Béla gyógyszer, Szent-Királyi és Kalenda, Gerébi Fülöp.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;
elvállal: tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, et. bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számítottatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléseszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KAROLY ház.

KITÜNTETÉS
SZEGED
érdem éremmel
1876.

KITÜNTETÉS
LONDON.

KITÜNTETÉS
SZERES-
FEHÉVÁR
ezüstérem 1879

Díszoklevél
1871-ben.